

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – ŘÍJEN 2023

1. 10. ve 23.00 SELČ
15. 10. ve 22.00 SELČ
30. 10. ve 20.00 SEČ

Platí na celém území ČR

Police planet v mapce
vyneseny k 15. dni
v měsíci.

PLANETY

Merkur – počátkem měsíce ráno nízko nad V obzorem

Venuše – ráno vysoko nad V a JV obzorem

Mars – nepozorovatelný

Jupiter – po celou noc

Saturn – po většinu noci kromě rána

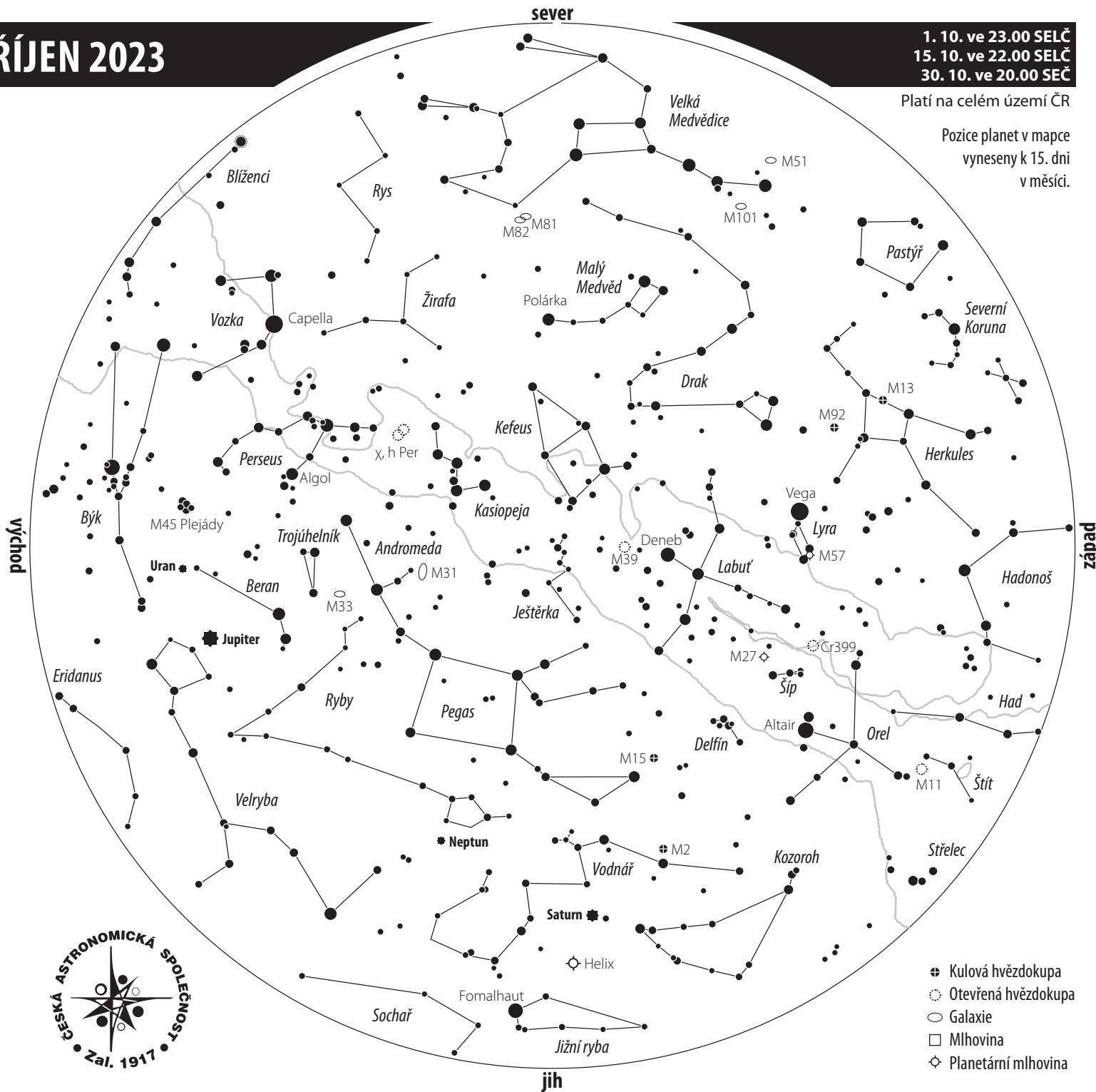
Uran – po celou noc

Neptun – po většinu noci kromě rána

ZAJÍMAVOSTI NA OBLOZE

1. Planetka č. 29 Amphitrite v opozici se Sluncem ($8,7^m$)
2. Měsíc v konjunkci s Jupiterem ($2,7^\circ$) a Uranem ($1,8^\circ$)
6. Měsíc v poslední čtvrti (13.47 UT)
9. Venuše v konjunkci s Regulem ($2,3^\circ$)
10. Měsíc v apogeu (nejdále od Země – 405 394 km)
10. Měsíc v konjunkci s Venuší ($5,0^\circ$)
13. Simultánní transit dvou měsíců a stínu na Jupiteru
14. Měsíc v novu (17.55 UT), prstencové zatmění Slunce
18. Trpasličí planeta Eris v opozici se Sluncem ($18,2^m$)
18. Zákryt hvězdy Antares Měsícem (13.15–14.30 UT)
20. Merkur v horní konjunkci se Sluncem
22. Maximum meteorického roje Orionid
22. Měsíc v první čtvrti (03.29 UT)
24. Venuše v největší západní elongaci ($46,4^\circ$ od Slunce)
24. Měsíc v konjunkci se Saturnem ($3,2^\circ$)
26. Měsíc v perigeu (nejblíže Zemi – 364 894 km)
26. Měsíc v konjunkci s Neptunem ($1,7^\circ$)
28. Měsíc v úplňku (22.24 UT), částečné zatmění Měsíce
29. Měsíc v konjunkci s Jupiterem ($2,3^\circ$)
30. Měsíc v konjunkci s Uranem ($2,3^\circ$)

Všechny časové údaje uvedeny ve Světovém čase (UT).
Středoevropský letní čas (SELČ) = UT+2 h, SEČ = UT+1 h.
Aktuální mapky na následující měsíc naleznete volně ke
stažení vždy na počátku měsíce na www.udalosti.astro.cz

- ☉ Kulová hvězdokupa
- Otevřená hvězdokupa
- Galaxie
- Mlhovina
- ⊕ Planetární mlhovina

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – VHODNÉ OBJEKTY PRO AMATÉRSKÁ POZOROVÁNÍ – ŘÍJEN 2023

Říjnové večerní obloze budou stále kralovat plynní obři – **Jupiter** a **Saturn**. Na Jupiteru budeme za svítání 13. 10. svědkem simultánního přechodu, kdy uvidíme na kotouči planety současně dva měsíčky (Ganymed a Io) a stín Io (začátek kolem 04.41 UT). Po většinu noci můžeme také spatřit **Uran** a **Neptun**. **Merkur** spatříme počátkem měsíce ráno nad východem, jeho jasnost bude dosahovat $-1,2$ mag, ale bude nízko nad obzorem. **Venuše** bude naopak vysoko nad východem a jihovýchodem. V maximální západní elongaci se ocitne 24. 10. Seskupení Měsíce, Jupiteru, Uranu, Aldebaranu a Plejád bude pozorovatelné po většinu noci kromě večera od 1. do 4. 10. a pak také po celou noc od 29. do 31. 10., vždy kolem konjunkce Měsíce s Jupiterem (2. 10. a 29. 10.). Ráno nad východním obzorem 10. 10. spatříme seskupení Měsíce, Venuše a Regulu. Měsíc a Regulus budou v konjunkci téhož dne dopoledne.

Prstencové zatmění Slunce, které nastává 14. 10. nebude od nás bohužel pozorovatelné. O dva týdny později, na státní svátek 28. 10., se ale můžeme těšit na **částečné zatmění Měsíce**, které spatříme v celém průběhu. Úkaz lze pozorovat pouhým okem i dalekohledem, kdy v maximální fázi uvidíme ztemělý spodní okraj Měsíce. Můžete také navštívit některou z hvězdáren s programem pro veřejnost.

Časový průběh zatmění v ještě platném letním čase (platnost středoevropského letního času končí v neděli 29. 10. ve 3 hod.):

Vstup Měsíce do polostínu	20 hod 02 min
Začátek částečného zatmění	21 hod 35 min
Střed zatmění (max. fáze)	22 hod 14 min
Konec částečného zatmění	22 hod 53 min
Výstup Měsíce z polostínu	00 hod 26 min

Dne 22. 10. bude v maximu meteorický roj **Orionidy**. Průměrná hodinová frekvence v maximu je kolem 20 meteorů.

V dosahu větších binokulárů a menších dalekohledů jsou jasné **kometry** 103P/Hartley 2 a 2P/Encke. Ta se však pomalu ztrácí v ranním svítání.

103P je viditelná ve druhé polovině noci a přesouvá se pozvolna z Blíženců do Raka. Ve dnech 12.–13. 10. projde kolem planetární mlhoviny Eskymák NGC 2392. Podrobné vyhledávací mapky jednoduše a pohodlně generuje aplikace CZsky. www.czsky.cz

